

LÀM THẾ NÀO ĐỂ THÊM BẠN BỐT THÙ?

KIỀU MỸ DUYÊN



Ông bà mình thường dạy con cháu: thêm bạn bớt thù. Câu này tôi thuộc lòng. Tôi thường nói với các chuyên viên của tôi: mọi người trong chúng ta chỉ có một cha, một mẹ sinh mình ra là thương mình, nhưng làm thế nào ra đời được nhiều người thương mới là chuyện khó? Chỉ có Trời hại mình, mình mới chết, còn như mình sống thật thà ngay thẳng, nếu có người bắt nạt mình thì sẽ có người khác bênh vực ngay. Cho nên sống làm sao để cho người khác thương thì nhất định không sợ đối.

Mình chào mọi người bằng nụ cười hồn nhiên, đâu có gì đâu, tại sao không cười chứ? Nụ cười hay tiếng cười đem sự vui vẻ, thân thiện với người khác, tại sao không cười chứ? Tôi thích nhìn nụ cười, tôi thích nghe tiếng cười reo vui của người xung quanh tôi, ai cũng thích vui, không ai thích nhìn người khác khóc, tiếng khóc thường đem đến cho người khác buồn

phiên.

Một hôm đẹp trời, cô thư ký của tôi cho cá ăn, và nói:

– Kịp sau con sẽ làm cá, cá ăn rồi bơi lội nhộn nhạo, mỗi ngày có người đem thức ăn đến, cuối tuần có người lau chùi bể cá, đổ cho nước trong veo. Làm cá sướng hơn làm người, suốt đời có người cho ăn, thảnh thơi bơi lội.

Tôi nói:

– Đây là cá kiếng cho người ta ngắm. Ở trong các nhà hàng có cá lội nhộn nhạo, hay tôm hùm cũng bơi lội nhưng khách đến, nhân viên của nhà hàng đem cá sống đến và nói với khách: ông bà có thích con cá này hay con tôm hùm này không?

Thế rồi, con tôm, con cá bị chặt đầu, lột da đem lên lò nướng. Than ôi, xong đời con cá, con tôm hùm.

Nhiều khi con tôm, con cá mới vừa chào đời một vài ba tháng đã vào bụng khách hàng.



Cá kiêng nhên nhơ bơi lội vì có người chăm sóc.

Tuổi trẻ ở Mỹ bây giờ cũng thích ăn chay. Ăn chay không phải vì đạo, nhưng ăn chay vì tránh sát sinh. Tôi rất ngưỡng mộ người trẻ ăn chay một cách ngon lành. Có nhiều người ăn chay không quen, ăn một cách miễn cưỡng, vì không muốn làm mất lòng người khác đã mời mình.

Sống ở đời làm vừa lòng người khác rất khó, vì mỗi người một tính, cùng cha mẹ nhiều khi anh chị em còn khác tính nhau, nói chi người ở ngoài gia đình.

Người thích uống trà nóng, người thích uống nước lạnh, nên tôn trọng ý kiến lẫn nhau, đừng làm phiền người khác, nhất là đừng để ý đến đời tư của người xung quanh, dù người đó là bạn của mình hay người thân trong gia đình của mình.

Sống để cho người xung quanh thương rất khó, làm cho người ta ghét mình thì dễ, chỉ cần một câu nói, một cử chỉ, hay ánh mắt có thể làm cho người ta giận mình, ghét mình.



Thêm bạn bớt thù: hãy khoan dung.

Một người bạn suốt đời làm việc xã hội thường nói với tôi:

– Mình làm cho người khác 99 điều tốt, họ rất hài lòng, chỉ cần làm một điều họ không bằng lòng là họ ghét mình ngay, và những điều mình làm tốt họ đổ ra sông ra biển.

Tại sao người ta thích nuôi chó, chó không nói, chỉ biết sủa nhưng rất trung thành với chủ. Chủ chết, chó ra mộ của chủ nằm dài, để chứng tỏ lòng trung thành, còn con người mau quên lắm, người chết rồi vài năm sau có ai còn nhớ mình?

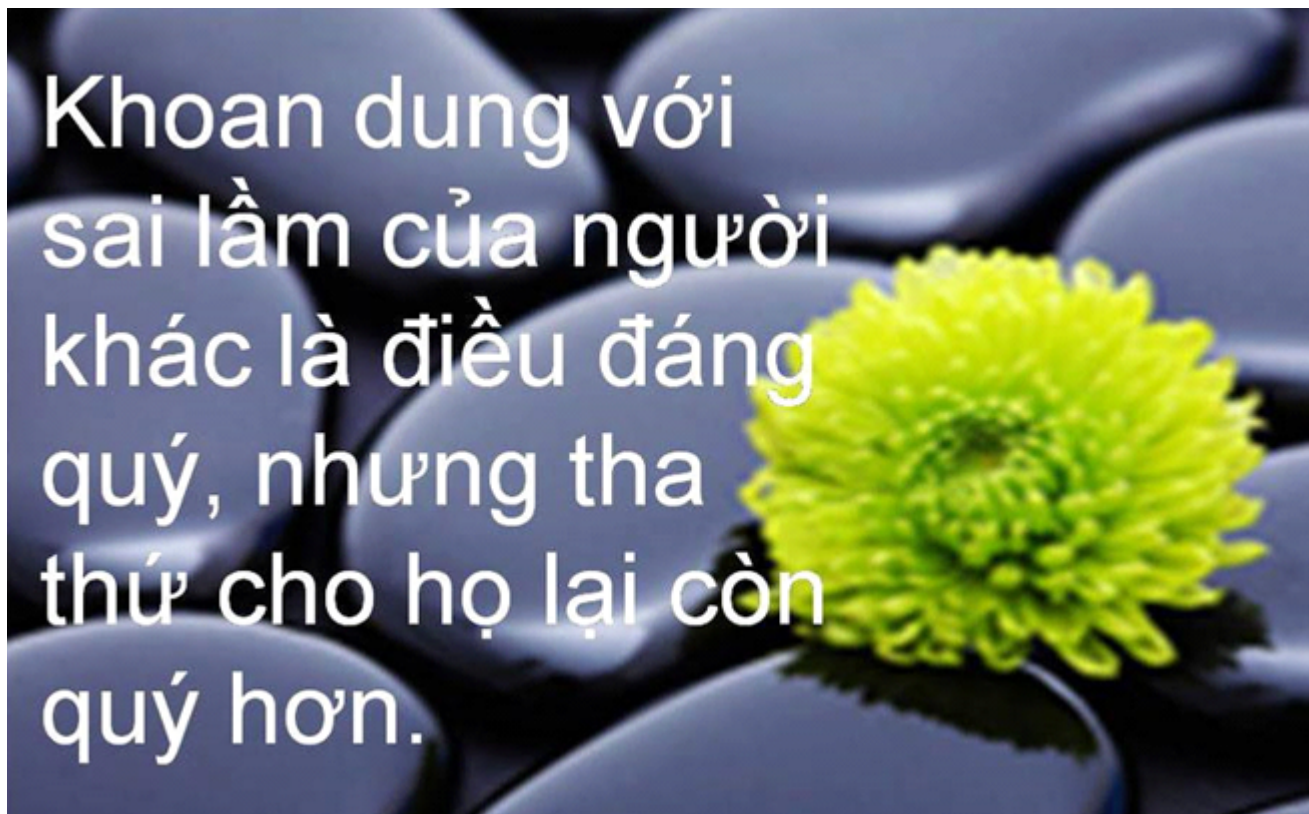
Tôi nói:

– Bạn bi quan quá, đâu có đến đi như thế.

Trung Tá Nguyễn Thị Hạnh Nhơn qua đời đã mấy năm rồi nhưng mỗi lần đi ngang qua con đường Westminster, công viên của Garden Grove, tôi đều nhớ đến chị Hạnh Nhơn, nhớ ánh đèn sân khấu, nhớ đến Đại nhạc hội Cờm Ôn Anh Người Chiến Sĩ Quân Lực Việt Nam Cộng Hòa, nhớ đến thương phò binh, cô nhi quố phụ ở quê nhà.

Người mang ơn người vẫn ở trong lòng người còn hiện hữu quanh đây. Một người quên thì còn 99 người nhớ, nhớ cả người tốt lẫn người xấu. Nhà độc tài Hitler đã chết lâu rồi nhưng người sinh thời vẫn nhớ sự độc ác của nhà độc tài này.

Sống làm sao để người khác thương? Hãy thêm bạn bớt thù.



Thêm bạn bớt thù: hãy tha thứ.

Những đứa trẻ được ông bà, cha mẹ giáo dục một cách cẩn thận, sống với trái tim nhân hậu của mình, sống được thương yêu và dạy bảo thương yêu người khác, khi đứa trẻ lớn lên, nếu được giáo dục kỹ lưỡng, sống với trái tim nhân hậu của mình, chia sẻ những gì mình có, giúp người xung quanh những gì họ cần, thì làm sao mà không được thương yêu chứ?

Đừng bao giờ dạy con cháu của mình: con ăn thức ăn này ngon, mặc áo này đẹp, đi xe này sang trọng, mà hãy dạy những đứa trẻ: con hãy thương yêu người nghèo, khi thấy một cụ già đi chợ, con có thể khuôn thức ăn dư thừa các cụ vào xe, hãy dìu dắt cụ già qua đường; vào trường học, nếu con thấy bằng hữu của con không mang theo thức ăn trưa, con chia sẻ thức ăn của con với bạn bè của con, con hãy sống với trái tim nhân hậu của mình.

Rồi từ từ đứa trẻ lớn lên, những điếu học hỏi từ nhà, đứa trẻ thương yêu người xung quanh và được thương yêu, nhất định đứa trẻ sẽ thành công trong xã hội này.

Không ai sống một mình, mà thường sống với mọi

người. Còn nhđ thì sđng với ông bà, cha mẹ, khi lớn lên sđng với vợ chđng, hay sđng với đoàn thđ, sđng với công ăn việc làm, sđng làm sao cho vui, sđng được thương yêu và thương yêu người khác. Nhđt định trong đời sđng cđa chúng ta không nên gieo rđc oán thù, không thù ai thì lòng mình sẽ bình thđn, hạnh phúc. Sđng làm sao buđi tđi vđ nhà trong lòng mình thanh thđn, ngđ ngon. Nhđt định không nhìn ai với ánh mđt thù hằn. Thù người khác đđ làm gì chứ? Một cái đđu lđm? Nđu sđng không đđ ai thù mình, tđt nhđt là không nghe, không thđy và không nói: không nghe những gì xđu cđa người khác, không nói những gì làm phiđn người khác, không thđy những gì người khác làm không tđt. Nđu làm được 3 đđiđu này, nhđt định sẽ không gây thù, gây oán với ai?



Nđu sđng không đđ ai thù mình, tđt nhđt là không nghe, không thđy và không nói.

Ông bà mình thường nói: lời nói không mđt tiđn mua, lựa lời mà nói cho vừa lòng nhau. Ông bà, cha mẹ dạy con cháu giđng nhau, người nào cũng học nhân, lđ, nghĩa, trí, tín, v.v. nhưng học xong có thực hành được hay không còn tùy từng người,

có người nghe từ tai này rồi sang tai kia, nghe rồi quên ngay.

Nếu người nào cũng nói năng một cách khéo léo, khéo nhưng phải thành thật chứ không phải nói ngọt như đường, như mật lịm nhưng nói vậy không phải vậy. Nếu lời nói thành thật từ tâm của mình mà ra thì người nghe sẽ cảm nhận được những gì mình nói là thật sẽ cảm kích lắm.

Lời nói

Lời nói không là dao
Mà cắt lòng đau nhói
Lời nói không là khói
Mà nghe mắt cay cay
Lời nói không là mây
Mà đưa ta xa mãi
Sao không ngồi nghĩ lại
Nói với nhau nhẹ nhàng



Giúp người cũng vậy, giúp xong quên ngay, thi ân báo oán, nhưng nếu mình nhận sự giúp đỡ của người khác thì mình phải nhớ, dù người làm ơn cho mình không cần báo đáp. Mình giúp người này thì sẽ có người khác giúp cho con cháu của mình. Sống được người thương thì đi bất cứ nơi đâu trên quê đất này cũng không sợ đói.

Một thương gia thường tâm sự với tôi:

– Chị ơi, em không sợ gì hết, không sợ nắng gió, bão táp của cuộc đời, nhưng em sợ người ta ghét em. Nhiều khi mình nói lỡ lời bị người ta thù mình, dù vô tình cũng thế. Nhất là em sợ làm mất lòng người thân.

Tôi đồng ý:

– Mọi buổi tối, sau khi em tập thể dục, em nên suy nghĩ ngày hôm nay mình có làm mất lòng ai không? Ghi ra những lời mình nói, những việc mình làm có thể làm mất lòng người khác. Nếu ngày nào mình cũng kiểm điểm việc làm của mình thì mình sẽ đi đến hoàn hảo. Buổi tối, em cầu nguyện trước khi đi ngủ thì nên kiểm điểm lại chính mình trước khi cầu nguyện. Cầu nguyện cho tất cả những người thân yêu của mình được bình yên, đồng bào của mình được may mắn và hạnh phúc.



Tôi thường viết ra những việc làm hàng ngày, hàng

tuần, hàng tháng và những người tôi sẽ gặp, sẽ gọi điện thoại, làm việc gì tôi viết ra giấy, một ngày viết ra chừng 20 việc phải làm, những việc chưa làm hết ngày hôm nay thì hôm sau tiếp tục làm cho xong. Một cuộc đời mấy chục năm nghe dài lắm nhưng thật sự quá ngắn vì có những mơ ước chưa thực hiện được, có những việc làm chưa xong. Có một việc duy nhất mà ông bà, cha mẹ dạy cho con cháu là thêm bạn bớt thù, sống phải thương yêu, đùm bọc, giúp đỡ lẫn nhau. Có ai tự hào mình làm được tất cả những gì mình mơ ước trong cuộc đời này?



**Kiêu Mỹ Duyên mơ ước những đứa trẻ ở các nước đang phát triển có đủ cơm ăn, áo mặc, và được giáo dục một cách cẩn thận.
(Kiêu Mỹ Duyên thăm cô nhi viện ở Cà Mau)**

Thôi thì sống có mơ ước hơn là không có mơ ước gì, thực hiện được hay không còn tùy từng người. Riêng tôi, tôi mơ những đứa trẻ ở các nước đang phát triển có đủ cơm ăn, áo mặc, được giáo dục một cách cẩn thận. Những đứa trẻ là hình ảnh của thiên thần, những đứa trẻ lớn lên vào đời, sẽ sống hạnh phúc, giúp người và giúp đời.

Nếu chúng ta sống với trái tim nhân hậu, yêu thương mọi người, không làm mất lòng ai thì đời sống sẽ vui và hạnh phúc hơn. Chúng ta sẽ nhìn thấy nhiều nụ cười hơn trên khuôn mặt mọi người hơn là nhìn những khuôn mặt nhăn nhó, giận hờn, mất trật tự. Đời sống sẽ êm đẹp hơn nếu được thương yêu và có nhiều bằng hữu hơn kẻ thù.

Mong mọi người đối với nhau bằng sự yêu thương, đùm bọc hơn là đối với nhau bằng sự thù hận?

Xin Thượng Đế ban phúc lành cho tất cả mọi người.

Orange County, 14/9/2021

KIEU MỸ DUYÊN

(kieumyduyen1@yahoo.com)